

Előfizetési árak helyben és vidéken:

Egy évre . . . 12 korona
Félévre . . . 6 korona
Negyedévre . . . 3 korona
Egyes szám ára . . . 12 fillér

MEGJELENIK VASÁRNAP
ÉS CSÜTÖRTÖK REGGEL

HATÁRŐR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

□ □ Ujvidék. □ □
Petőfi-utca 47. szám

ahova a lap szellemi s anyagi részé
illető közlemények küldendők.

Ilyen közleményeket es megkereséseket lapunk nyomdája is elfogad

Az Országos Függetlenségi és 48-as Párt Délvidéki és Alföldi Függetlenségi Párt Ujvidéki Hivatalos Lapja.

A „bölc s mérséklet“ és az obstrukció.

Ott ül Khuen lovag, császári helytartó háta mögött a sötét gond, melyet most obstrukciónak neveznek.

Mi az az obstrukció Khuen és Tisza, meg a nagy munkatábor értelmezése szerint? „Hallatlan! A parlamentarizmus alapfeltételének, a többségi akarat érvényesülésének megakadályozása!“ Hát az ellenzék szerint? Megakadályozása annak, hogy a nemzetet létalapjában fenyegető törvényjavaslatokból törvény legyen. És miféle eszközökkel? A házszabályokban biztosított törvényes eszközökkel.

Eddigélé nem volt egyetlen obstrukció sem, amelynek akár csak egyetlen mozzanata is törvénytelen volt volna.

Ezeknek a házszabályoknak megalkotásához is többségi akarat kellett. Miért nem akadályozta meg a nemzet ennek a többségi akaratnak az érvényesülését? Azért, mert a maga akaratának talár, egyetlen biztosítékát s a későbbi tapasztalatok szerint, az egyetlen igazi alkotmánybiztosítékot látta benne.

Mikor és miért keletkezett az obstrukció? Akkor, amikor a nemzet látta, hogy akaratát, önnön sorsa felett való rendelkezését Bécsnek és a bécsi akaratnak hódoló kormányok és pártok úgy szólván elkobozták, és azért, mert ennek az árulásnak, abszolútizmusnak visszaverésére más fegyver nem volt a kezében, hiszen 1723-ban kicsikarták tőle a nemzeti ellenállás és törvényben biztosított jogáról való lemondást.

És keletkezett akkor, amikor még a 67-es kiegyezésben biztosított nemzeti jogok is vitássá váltak. Hogy egyebet ne említsünk, az ujoncmegajánlást, a véradó megszavazását a 67-es kiegyezésben Deák Ferenc a nemzet érintetlen jogának tartotta fent.

Miféle jegy alatt folyt a legtöbb obstrukció? Epen a hadsereg, a véradó jegyében. Nős kedves kis munkahősök! . . . Ki volt hát a megalapozója, az apja az obstrukciónak? Senki más, mint az, akit ti a „bölc s mérséklet“ apostolának szerettek hirdetni: maga Deák Ferenc.

Ennek a most folyó küzdelemnek a háta mögött mint megvívhatatlan erkölcsi sziklavér az a Deák Ferenc áll, akinek hite szerint a 67-es kiegyezésben biztosítottaknak gondolt nemzeti jogoknak

tovább kellett volna fejlődniök a nemzeti önállóság kivívásáig, illetőleg teljes kiépítéséig.

Nincsen Deák Ferencnek egyetlen beszéde, nyilatkozata, mely ezt a kétségtelen célját megcáfolná. Az ellen az ultra opportunistikus magyarázat ellen, ahogyan az ő mostani elfajult követői az ő „bölc s mérséklet“ is értelmezik, ő maga is tiltakozott, mikor azt mondta, hogy: ha őseink is hódoltak volna az opportúnizmusnak, ma, meglehet, hogy volnának gazdag magyarok s vagyonos osztályok, de magyar nemzet bizonyára nem volna“.

Ebben a kérdésben Deák Ferenc és Kossuth Lajos között nem volt semmi eltérés.

Ki ellen adták hát ők a nemzet kezébe ezt a fegyvert? Tudnivaló, hogy első helyen Bécs ellen és az u. n. koronajogok tulságos megnövekedése ellen; második és következő helyeken pedig mindazok ellen, akik Bécsnek és a koronának segítséget nyújtanak a nemzeti jogok elkobzására, a nemzet igazságtalan, romláshozó megterhelésére. Nehezen tudjuk elképzeini, hogy Deák Ferenc arra is gondolt volna, hogy azok ellen is használni kelljen valaha ezt a fegyvert, akik az ő politikai hagyatékára és végrendeletére esküsznek.

Ezt is megértük már sokszor 40 év alatt, de ez a hamis eskü sohasem volt olyan égbekiáltó, mint most azok ajkán, akik szájukon Deák Ferencet hordják, de lelkükben s tetteikben a mindennátó s mindent adó császárt, nó meg épen a mindent adás meg kapás kedvéért csekély személyecskéiket.

Ezért akarnák mosd odaadni vér, de nem szív szerint való nemzetük szájából a betevő falatot is annak a hatalomnak, melynek növekedése fordított arányban áll a nemzet boldogulásával.

Munkapárti felfogás szerint csak az az igazi, a szabadalmazott többségi akarat, amely azonos a császári és bécsi akaratokkal.

Ezzel szemben az obstrukció a nemzeti többség, a milliók akarata, melyre a nemzet lelke ütötte rá a maga isteni firmáját.

Hát a vármegyék határozataiban nyilvánuló nemzeti akarat?! mondja Khuen és táborá.

Eddigélé pontos statisztika szerint a vármegyék nemzeti akarata megüti a 3500, az az háromezeröttszáz főnyi nagy

nemzettestet a nemzeti körjegyzőkkel, állami vállalkozókkal, mindenféle szolgabírókkal s a muszáj-nemzet más termékeivel. Milyen gyönyörűen festene az a 3500 főből álló gyászvitéz, ha egy helyre csöditenék nagy nemzeti gyűlésre!

Micsoda hazafias megvetéssel tekinthetnek ezek arra az egy pár törvényhatóságra, amely kiszakította magát a muszáj-nemzet és a muszáj-párt agyonszorító karjai közül. A 4 miniszteri tárcával uralkodó Khuen alkirály udvari krónikáiban örök „szégyen és gyalázat“ bélyegét sítik rája. A bélyegzőt majd Szekler Fránci, politikai tojástáncos kezelné, önmagán szerzett tapasztalatai szerint.

Nos hát ti cs. és kir. magyarok, kik a „munka“ nemes címét vettétek fel cimereitekbe, jegyezzétek meg, hogy azóta ez a legnemesebb fogalom is elvesztette igaz értelmét.

Nevezzétek az obstrukciót mérges nyelvöltögetéssel akárminek, de megnevesedett, szent fogalommal változott, mióta egyetlen fegyverré vált az elnyomás és árulás visszaverésére. Az igazságot szolgáló történelem glóriával fogja őrizni azoknak fejét, akik most ezt a fegyvert nemzetük megmentésére használják.

Constructor.

Pártoljuk a hazai ipart s csak hazai cikkeket vásároljunk!

HIREK.

Városi kögyülés. Vár. törvényhatóságunk jövő hét csütörtökén, szept. 28-án kögyülést tart.

Anyakönyvi hir. Az anyakönyvi hivatalnál e hó 15—22-ig bejelentett születések 30, még pedig 11 fiu, 9 leány; meghalt: 18.

Helyreigazítás. Az ujvidéki adókvivető bizottság címén mult számban közölt ujdonság a pénzügyigazgatóság részéről javaslatba hozott adóösszeget 900.000-en felüli koronának mondja, ami lényeges sajtóhiba, mert a kérdéses összeg 190.000 kor.

Munkapárti megbecsülés. Radovánovits György óbecsei munkapárti országgyűlési képviselő halála párkülömbőség nélkül őszinte és igaz részvételt keltett. Az elhunytat személyi tojaldonságai mindenki előtt rokonszenvenessé tették. Az óbecsei munkapárt azonban a megbecsülés és megbecsülés közt különbséget

Szlovák bank részvénytársaság Ujvidéken

a betétek után fizet 4 és fél százalékos kamatot.

tesz. Már rég elfeledték azt a sok tizezreket, amiket néhai Radovánovits György és a kormány az óbecsei munkaparti éhes szavazatokra költött, mert Vojnits Vladisláv dr., az óbecsei munkapárt elnöke a megbecsülés bosszantó tanujelét adta, amikor egy helybeli kertésznek így adta fel telefonice a koszorurendelményt: „Csináljon egy koszort az óbecsei munkapárt nevében elhalt képviselőnk részére, — de mérsékelt áron.“ Tehát mérsékelt megbecsülés! Ezt Radovánovits György nem érdemelte ki. Sem személyi kívánságaiért, sem a 80 ezer koronájáért. Aztán meg most újra csak hull vagy egy százezer korona az éhesek torkába. Nem ártott volna tehát egy kissé több gavaléria. Ilyen esetekben nem szabad smucigoskodni. Mert a munkaparti megbecsülésre szomorú fényt vet.

Kinevezés. Resch Miklós ipariskolai tanító és a Népbank pénztárosának leánya: Emma nyitrai polg. leányiskolához a kézimunkatanítónői állásra végleges minőségben kinevezetett.

Díjnokok szövetkezése. Az újvidéki kir. törvényszék, járásbiróság és ügyészség díjnokai e hó 16-án megalakították az állami és közigazgatási díjnokok országos szövetségének újvidéki, 60. számú csoportját. Elnök lett Jovánovits Boriszláv, titkár, jegyző és pénztáros Kurucz Béla, ellenőr Inotay Sarolta. A megalakult helybeli csoport ez uton is felhívja a kir. adóhivatal, városi és főszolgabírói díjnokokat, hogy saját érdekükben minél számosabban jelentkezzenek belépésre.

Halálozás. Witz Ferenc gyáros, aki a közélet terén is tevékeny részt vett, e hó 20-án életének 58-ik évében alig két heti betegség után meghalt. A részvét, mely a beteg iránt betegsége egész ideje alatt városszerte megnyilvánult, fokozódott a nem várt halál hírére. Temetése e hó 22-én a közönség és az egyetek tömeges részvétele mellett ment végbe s a gyászoló család fájdalmában a rokonságon kívül az elhunyt nagyszámú barátai és ismerősei őszinte részvétet osztotnak. Haláláról az ipartestület, melynek elnöke volt, a lövészegylet mint övésmesterének s a magyar Előlegezési egylet, melynek igazgatósági tagja volt, külön gyászjelentést adtak ki.

Kitüntetett képviselők. A király Latinovits Pál orsz. képviselőnek a közügyek terén teljesített kiváló szolgálatai elismerésül a Lipóteny nagykeresztjét, bajai Vojnich Sándor szabadkai orsz. képviselőnek a közélet terén szerzett érdemei elismerésül a magyar bárói méltóságot edományozta.

Himnir. Felsőkubini Meskó Kálmán honvédehuszár főhadnagy jegyet váltott Alföldi Flatt Viktor dr. szabadkai közjegyző kedves és szeretetreméltó leányával.

Bankett az új zsablyai járásbíró tisztelőre. Waisz Henrik tisztelőre, aki nem rég Újvidékről a zsablyai járásbírói székbe helyeztetett át, a zsablyaiak bankettet rendeztek, melyen nemcsak Zsablya vezető férfiai, de az újvidéki törvényszék kiküldöttei, a törvényhatóságok és egyesületek képviselői is résztvettek.

A jogi vizsgák rendszerváltozása. A jogi oktatás és vele a jogi vizsgák mai rendjének gyökeres reformja küszöbön áll. Balogh államtitkár az ankét megtartásakor kijelentette, hogy ezt a kérdést tekintve a kultuszárca legelőtöbbségi s leggyorsabb megoldást követelő problémájának. Sőt, hogy a reformterv kivitele még gyorsabban törtenhessék, annak rendjei uton való életbeléptetésére is felhatalmazása lesz.

Az ügyvédjelölti gyakorlat meghosszabbítására vonatkozó törvényjavaslat már beterveztetett a képviselőházba. Abból rövidesen törvény lesz, amely az ügyvédjelölti gyakorlatot két évvel meghosszabbítja s a gyakorlat megkezdését a doktorátus megszerzésétől

Kolera

JÁRVÁNYOK, FERTŐZŐ

betegségek ellen a legbiztosabb óvszer a kristálytisztá bakteriummentes, legegészségesebb és Magyarország legolcsóbb

á-s-v-á-n-y-v-i-z-e, az

Ujvidéki
Orient

ÁSVÁNYVIZ

Kapható mindenütt.

: Kérjük és igyuk :

m i n d e n f e l é.

teszi függővé. A kiknek tehát jogi vizsgái, szigorlat, alap-államvizsga vagy ügyvédi vizsga vannak hátra saját érdekükben siessenek, mert az új rendszer az egész vonalon a vizsgák anyagának megtízszereződését és eddig nem ismert szigorúságot és precizitást hoz majd magával. E tendencia különben már is érezhető, mert a censorok lépten nyomon fokozódó követelményeket támasztanak a vizsgázóval szemben. Aki tehát csak teheti, fogjon a készüléshez, amelynek egyedül célravezető: időt, fáradságot és költséget megtakarító gyors és biztos módját „A jogi vizsgák letétele“ c. munkában (IV. kiadás, Negyvenedik ezer) találja leírva. Díjmentesen küldi Dr. Dobó, Kolozsvár, Bolyai u. 3. 2—4.

Ki ne ismerné azokat a kinokat, melyeket a gyakori székrekedés okoz? És milyen szívesen elkövetne az, a ki e bajban szenved, mindent, csak-hogy szenvedéseitől biztosan szabaduljon. Erre nézve csak egy biztos mód ismeretes: szabályozni kell az emésztést! Ha ez sikerül, akkor a székrekedés és az azzal járó bajok: hányinger, vértolulás, szivdobogás stb. maguktól megszűnnek.

Az emésztés szabályozására a legkíméletesebben, legkellemesebben és legbiztosabban világhírű természetes Ferencz József keserűvizünk, elmaradhatatlanul, mindenkor hat. E kitűnő tulajdonságai vívták ki az egész művelt világ legkitűnőbb szaktekintélyeinek elismerését. Dr. Fehling tanár, titkos udvari tanácsos Stuttgartban, például a következőket írja róla: „A Ferencz József források vize az összes előttem ismert keserűvizet felülmúlja hatásos alkatrészekben. Az orvosi tekintélyektől megállapított rendkívüli sikeres voltát az én vegyi elemzésem is indokoltnak találta.“

A ki makacs eldugulás ellen is egy ideig kipróbálta a valódi Ferencz József keserűvizet, sokkal könnyebben lehet elreggeli nélkül, mintsem a rendes adag „Ferencz József“ vizet nélkülöznie, mely az emberi test kiválasztó működésére csodaképen hat. Az eredeti Ferencz József keserűviz palackjait, melyek legalább 4 szeri használatra elegendők, a jobb fűszerüzletekben és gyógytárakban árusítják.

Nyílt tér.

SACHER PENZIÓ

BUDAPEST.

Ujjonnan épült palotában. Újlag megnagyobbítva! Belváros, Irányi-utca 21. szám. (a Kossuth Lajos-utca és Váci-utca közvetlen közelében). A szobák minden modern kényelemmel és vízvezetékekkel vannak ellátva. Központi fűtés. Villanyvilágítás. Lift. Telefon 167—43 Legjobb közlekedés. Kivánatra prospectus.

Nagy dolgot kaptunk kicsiny alakban.

□ Vagy nem dolog-e, ha forrásaink gyógyító erejét a melléyzsebben magunkkal vihetjük és bármely pillanatban a legkényelmesebb módon használhatjuk? A valódi sodeni ásványpasztillák (csakis Fáy-félék) a leghatásosabb forrás-sóból készülnek, s ezerszeresen ki vannak próbálva a legutak betegségei, köhögés, rekedtség, elnyálkásodás stb. ellen. Tehát Fáy-féle valódi sodenit kell használni, ha e bajok valamelyikében szenvedünk. Egy doboz ára csak 1 korona 25 fillér.

Főképviselet Magyarország és Ausztria részére W. h. Guntzert, cs. és kir. udv. szállító Wien, VI Grosse Neugasse 17.

Járványok idején és minden időben semmi sem biztosítja jobban az egészséget, mint a jó és emésztőképes gyomor, meg a tiszta ivóvíz. Kiváló eszköz erre

a mohai
„Á G N E S”
FORRÁS.

Természetes szénsavdus ásványvíz, mint föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyuvíz; dús széntartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógy-sóknál fogva kitűnő szere a legkülön-félébb gyomor, légcső és húgyszervi betegségeknek.

Kedvelt borvíz.

Főraktár Ujvidéken: Dietzgen Imre
fiai fűszerkeresk. cégnél. 6—20.

Felelős szerkesztő: Zanbauer Ágoston.

Laptulajdonos: az ujvidéki függetlenségi és 48-as párt

HIRDETÉSEK.

UJVIDÉKI NÉPBANK RÉSZVÉNYTÁRSAS G.
TELEFON 174.

*Az Ujvidéki Népbank
Részvénytársaság tőketör-
lesztéses kölcsönöket ingat-
lanokra 10 évtől 60 évig
terjedő félévi törlesztések s
kedvező feltételek mellett
nyújt.*

*Bővebb felvilágosítást
nyújt a hivatalos órákban*
Az Igazgató.

NYERSOLAJ
SZIVÓGÁZ
DIESEL
BENZIN

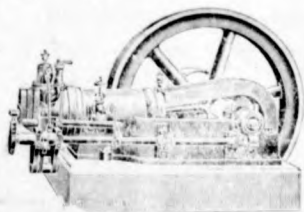
MÓTOROK

és lokomobilok

Gyors szállítás.

Kedvező fizetési
feltételek.

Messzemelő
jótállás.

DREZDAI MÓTORGYÁR RÉSZV. TÁRS.

Éremtárság legrégibb, legnagyobb motorgyára

Vezérképviselő:

Gellért Ignác és Társa

BUDAPEST, V., Koháry-utca 4. sz.

(Alkotmány-utca sarok.)

1—26

16225. sz. 1911.

Temesvári vásár-hirdetés.

Az idej Temesvári Szt. Mihály

országos vásár

folgyó évi szeptember hó 28-ától bezárolag ok-
tóber hó 2-áig fog megtartatni.

Mindenféle állat felhajtása az országos vásárra szeptember
hó 28-ától, csőtörtőköz reggel 5 órától kezdve van megengedve.

Temesvárott, 1911. évi augusztus hó 23.

A városi főkapitányságtól:

BEÉ FERENC, főkapitány.

Okleveles

tanító

elemi- és polgári
iskolai tanulók ok-
tatását elvállalja,
magántanulókat
vizsgára előkészít

Csapó né

Thököly Imre-utca
5. földszint 4. ajtó

forduljon minden ér-
deklődő, ki súlyt fektet
elsőrendű fajtisza anyagra.

Gyümölcsfacsemeték,

sétányfák, diszcserjék, tülevelüek,
kerítésnövények, bogyógyümölcsüek
stb. stb.

== Szőlőoltványok ==

(elsőrendű áru) európai és amerikai sima és gyökeres
vesszők. Oktató diszárjegyek kívánatra ingyen.

FISCHER és Társa
faiskolák és szőlőoltványtelepek.

Évről-évre gyarapodó vevőkörünk áruszükséglete sok cikkben
jelentékeny mennyiséget tesz ki.

Cégünk ennek következtében közvetlen a ter-
melőkkel kötött egyezségek alapján N A G Y
előnyökhöz jutott; de ezen előnyöket kizárólag
nagyrabecsült vevőinek biztosítja.

Fűszer, csemege, Kávész és bor szükségletét
legolcsóbban tehát

Wagner Testvérek

cégnél UJVIDÉKEN szerezheti be.

Saját érdekében kérjen árlapot.

52.—26

1137 szám.

1911. végrh

Árverési hirdetemény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881.
évi LX. t.-c. 102. §. értelmében ezennel köz-
hírré teszi, hogy az ujvidéki kir. járásbírósnak
1910. V. 1582 és 1911. évi Sp. I. 389. számú
végzése következtében Dr. Lustig Nándor ujvi-
déki ügyvéd által képv. Schloeser German és
társa budafoki bej. cég javára 277 kor. 78
fillér és 133 kor. 83. f. s jár. erejéig Ujvidé-
ken foganatosított kielégítési végrehajtás után
le- és felülfoglalt és 610 kor.-ra becsült követ-
kező ingóságok, u. m.: bolti árúk és bolti
állványok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek az ujvidéki kir. járás-
bírósnak 1910-ik évi V. 1582 és 1911. V. 973.
számú végzése folytán 277 kor. 78 és 133 k.
85 fillér tökéek ezeknek 5% kamatai, 1% váltó-
díj és eddig bíróság már megállapított költsé-
gek erejéig, Ujvidéken alperes cég buzateren
lévő üzletében leendő megtartására 1911. évi
október hó 6-ik napjának d. e. 10 órája
határidőül kitézetik és ahhoz a venni szán-
dekozók ezennel oly megjegyzéssel hivat-
nak meg, hogy az érintett ingóságok az
1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmé-
ben készpénzfizetés mellett, a legtöbbet
ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el-
fognak adatni.

* Amennyiben az elárverezendő ingóságok-
kat mások is le- és felülfoglaltatták és azo-
k kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés
az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében
ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Ujvidék, 1911. évi szept. hó 13-ik
napján.

Basch Sándor
kir. bír. végrehajtó.

Öt liter
rendelésnél házhoz szállít

Eredeti Szerémi Hegyi **BORT**

Wachtl Imre kádár
Ujvidék,
Petöfi-utca 8. szám

Schaumburg-Lippe Herceg
BEREMENDI
PORTLANDCEMENT- és MÉSZMŰVEI

Kereskedelmi igazgatóság:
P E C S, Indóháza-utca 45.
Művek: BEREMEND.

Kitűnő minőségű és páratlanul szép színű
PORTLANDCEMENT
és fehérmész gyártása,
valamint géppel zuzott kavics és nyers
mész előállítására.

Évi termelés: 500,000 q portlandcement,
120,000 q fehérmész = 800,000 q kavics.

Portlandcementünk kiváló minősége
mindenütt a legnagyobb elismerést vívta
ki. — A hivatalos szabványokat messze
felülmúló minőségért szavatolunk. 2—30

Pontos és gyors kiszolgálás!

Mindennemű sebek

minden tisztátalanság ellen gondosan
óvándók,

mivel ezáltal a legkisebb seb is rosszra ad-
hatja magát és nehezen gyógyítható sebbe fa-
julhat. A prágai házikenőcs (Zugsalbe) meg-
bizható szernek bizonyult 40 év óta. Megóvja
a sebeket, enyhíti a gyuladást és fájdalmat,
hűsítőleg hat, a behegedést előmozdítja.

Postai küldés naponkint.

1 doboz 70 fill. — 3 k. 6 f.
előzetes postai beküldés el-
lenében 4 doboz, 7 kor.
ellenében 10 doboz bér-
mentve küldetik Ausztria-
Magyarország minden allo-
masára.

FIGYELNI tessék a szer és készítő nevére,
az árra és védjegyre. Valódi csak 70 fill.

B. FRAGNER cs. és kir. udv. szállító
Gyógyszertára a „fekete sashoz“.
Prag, Kleinseite, Neruda-utca sarkán, 203. sz.
Raktárak Ausztria-Magyarország gyógyszer-
táraiban. 10-15

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém tisztelettel jelenteni, hogy e hó második felében,
Ujvidéken II. Rákóczi Ferenc-utca 6. szám alatt, egy modern, a mai
kor igényeinek megfelelően berendezett

női kézimunka üzletet és előnyömdát nyitok.

Állandó raktárt rendezek be:

kezdt és kész nordisch, congress és vászon kézi-
munkákban, gobelin képekben; himzett- és festett
fücczárúban u. m. kefe-, hirlaptartók, fali díszek — és
diszdozokban: ajourozott és előrajzolt szatin áruk-
ban; selyem — gyöngyfénvonal, mosó-, filofloss-,
műselyem, svajci selyem, smyrna-, kötő- és congress-
pamutokban; nordisch, congress, vászon és minden-
nemű kézimunkaszövetek- és kellekben.

Elvállalom bármely kézimunka elkészítését, s tekintettel arra, hogy
kiváló szakerők állanak rendelkezésemre szép és pontos munkáról garantálok.
Előnyömdát teljesen modern alapon rendeztem be, hogy a leg-
messzebbmenő igényeket is kielégíthessem.

Kérve szives támogatást, ajánlom magam,

Wirth Rózsa.

Tisztítsd cipőt csak
Globin
cipökrémmel
Mindenütt kapható.

Eredeti „OTTO“ motorok

benzin, benzol, petrolin, szivógáz és nyersolaj üzemre
malmok és ipargépek hajtására a legalkalmasabb és
legolcsóbb üzemelő.

Biztos, nyugodt üzem!

Kiessling E. és Társa, Leipzig-Plagwitz
gyártmányú famegmunkáló gépek, asztalosok és fűrésztel-
telepek részére.

A magán járó eredeti „OTTO“
benzinlokomobilok nélkülözhetetlenek minden gazdának, Gép
motor- és Hengerolajok. Hajtószíjak stb. stb.

Langen és Wolf motorgyár Budapest—Wien
Fióktelep: Ujvidék, Temerini-utca 7.
Kérjen árjegyzéket és költségvetést!

Zikmund és tsa Gépgyára vas- és Lágyvasöntődjée Ujvidéken.

Gyárt: mezőgazdasági gépeket, öntött vas és lágyvasöntvényeket saját és beküldött minták után
továbbá transmissiókat és szíjkereket, gőzkazánokat és víztartányokat. E szakmába vágó
javításokat gyorsan és olcsón készít.

Tervezetekkel és árjegyzékekkel ingyen szolgálunk.

Nyomatott Friedmann Sándor műintézetében Ujvidéken.